

OVTES 2022–2025 muuttuneet sopimusmääräykset

OVTES OSIO A YLEINEN OSA

31 § Työaikamuodot

Opetushenkilöstön työaika on asianomaisen osion ja/tai liitteen mukainen.

Soveltamisohje

Opetushenkilöstön työaikamuotoja ovat seuraavat (työaikamuodon jäljessä oleva henkilöstöluettelo ei ole tyhjentävä, vaan esimerkkiluettelo):

1 Opetusvelvollisuuteen ja ylitunteihin perustuva opetusvelvollisuustyöaika

- peruskoulun opettajat
- lukion opettajat

2 Kokonaistyöaika (toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika KVTES III luku 8 §)

- peruskoulun, lukion ja aikuislukion rehtorit sekä apulaisrehtorin viran haltijat
- ammatillisten oppilaitosten rehtorit ja apulaisrehtorit

3 Vuosityötunteihin perustuvat työajat

- peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorit,
- kansalaisopiston opettajat
- lukion vuosityöaikaan otetut opinto-ohjaajan ja erityisopetuksen viran haltijat

4 Vuosityöaika

- ammatillisten oppilaitosten opettajat.

5 Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön (osio G) työaikamuodot

- Yleistyöaika (KVTES III luku 7 §)
- Jaksotyöaika (KVTES III luku 9 §) voi tulla sovellettavaksi ympärivuorokautisessa päiväkodissa tai sairaalassa jaksotyön soveltamisedellytysten täytyessä.

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, lasten ja nuorten taidekoulujen tuntiopettajien sekä eri koulujen ja oppilaitosten virkasuhteisten sivutoimisten tuntiopettajien työaika määräytyy työsopimuksen tai virkasuhteista tuntiopettajaa koskevan määräyksen mukaisena.

36 § Määräaikaisen viranhaltijan lomapäiväkorvaus (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät (ma–su).

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan, jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa tosiasiallisesti lukuvuoden työajan. Tarkoituksena ei ole, että muutaman päivän koko lukuvuoden työaika lyhyempi palvelussuhde johtaa 2 momentin soveltamiseen.

- 2 mom.** Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työaika lyhyemmän ajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joul-, urheilu- ja pääsiäislomien arkipäivät (ma–pe) sekä kesäkeskeytyspäivät.

40 § Äitiysvapaan pituus ja oikeus palkalliseen äitiysvapaaseen

- 1 mom.** Viranhaltijan äitiysvapaan pituus on vähintään 72 arkipäivää. Viranhaltijalla on oikeus saada äitiysvapaan 72 ensimmäiseltä arkipäivältä varsinainen palkkansa siten kuin KVTES:ssä on sovittu.
- 2 mom.** Äitiysvapaan karenssiaikaa KVTES:n V luvun 7 §:n mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukukauden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan työajan alkaessa.

Pöytäkirjamerkintä:

OVTES osio A 40 § määräystä sovelletaan, jos lapsen laskettu synnytysaika on 3.9.2022 tai tätä aiemmin. Jos lapsi syntyy viimeistään 29.7.2022, noudatetaan tätä määräystä, vaikka lapsen laskettu synnytysaika olisi 4.9.2022 tai sen jälkeen. Jos lapsen laskettu synnytysaika on 4.9.2022 tai sen jälkeen, noudatetaan 40 a § määräystä.

40 a § Raskausvapaan ja vanhempainvapaan palkallisuus (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Raskaan olevan opettajaviranhaltijan, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, on oikeus saada varsinainen palkkansa raskausvapaan ajalta KVTES V luvun 7 §:n 1 mom. mainituin edellytyksin.

2 mom. Opettajaviranhaltijan, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n mukaisesti vanhempainrahaan, on oikeus saada vanhempainvapaan ajalta varsinaisen palkkansa mukaiset palkkaetuudet siltä ajanjaksolta, joka määräytyy KVTES V luvun 8 §:n mukaan. Edellytykset palkkaetuuksien maksamiselle määräytyvät KVTES V luvun 8 §:n määräyksien mukaan.

Soveltamisohje (1 mom. ja 2 mom.):

Palkkaetuuksien maksamisen edellytyksenä on, että henkilö on kyseisenä ajankohtana virkavapaalla.

3 mom. Raskausvapaan karenssiaikaa KVTES:n V luvun 7 §:n mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhtäjaksoisesti, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukuvuoden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

41 § Sairausvakuutuslain mukainen päivä-, äitiys-/raskaus-, isyys- ja vanhempainraha sekä eräät muut korvaukset

1 mom. Työnantajalla on oikeus saada viranhaltijan sairausloman sairauspoissaolon, äitiys-/ raskaus-, isyys- ja vanhempainvapaan ajalta maksamaansa palkkaa vastaava osa sairausvakuutuslain mukaisesta päivä-, äitiys-/ raskaus-, isyys- ja vanhempainrahasta.

2 mom. Työnantajalla on 1 momentin mukainen oikeus päivä-, äitiys-/raskaus-, isyys ja/tai vanhempainrahaan, määräaikaiseen kuntoutustukeen tai kuntoutusrahaan vaikka viranhaltijalle ei ole myönnetty virkavapaata, jos kyse on viranhaltijasta, joka ei ole vuosilomajärjestelmässä.

3 mom. Työnantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta 1–2 momentin mukaisiin korvauksiin 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman ajalta, lukuun ottamatta isyysrahaa. Niiden viranhaltijoiden osalta, joihin sovelletaan osiota C, työnantajalla ei ole edellisestä poiketen oikeutta 1–2 momentin mukaisiin korvauksiin, lukuun ottamatta isyysrahaa, kesä- vapaaajakson alusta lukien sen 34 ensimmäiseltä arkipäivältä.

Pöytäkirjamerkintä:

Perhevapaita (raskaus- ja vanhempainvapaa) koskevien sairausvakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevien muutoksien vuoksi tämän pykälän 2 mom. ja 3 mom. mukaiset käytännöt eivät ole enää mainitun ajankohdan jälkeen sovellettavissa lakimuutoksen jälkeisiin perhevapaata koskeviin määräyksiin.

Soveltamisohje 2 ja 3 momentteihin:

2 momenttia ei sovelleta perhevapaisiin (raskaus- ja vanhempainvapaa), jotka määräytyvät sairausvakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevien

muutoksien mukaan.

3 momentin soveltaminen 1.8.2022 voimaan tulevien sairausvakuutuslain muutoksien jälkeen: Siltä osin, kun raskausrahaan oikeutetun opettajaviranhaltijan palkallinen raskaus- ja/tai vanhempainrahakausi (OVTES A osio 40 a § ja KVTES V 7 § ja 8 §) osittain tai kokonaan sijoittuu 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman tai kesävapaaajakson 34 ensimmäisen arkipäivän ajalle, työnantaja maksaa mainittujen raskaus- ja/tai vanhempainrahakauden osalta varsinaisen palkan lisäksi sairausvakuutuslain mukaisen päivärahaosuuden opettajalle varsinaiseen palkkaan kuulumattomana palkanosana.

4 mom. Mitä edellä 1–3 momenteissa on sovittu, koskee myös KVTES:n V luvun 2 §:n 7 ja 8 momentissa tarkoitettua tartuntatautilain mukaan tai muualta saatavaa korvausta.

5 mom. Saadakseen sairausloman sairauspoissaolon sekä, äitiys-/raskausvapaan ja, isyysvapaan ja vanhempainvapaan ajalta palkkaedut viranhaltijan/työntekijän on noudatettava, mitä sairausvakuutuslain mukaisen päivä-, äitiys-/raskausrahan ja isyysrahan ja vanhempainrahan saamiseksi on säädetty tai määrätty. Jos työnantaja menettää viranhaltijan/työntekijän laimin- lyönnin tai toimenpiteiden seurauksena sille kuuluvan etuuden, sairauslomasta sairauspoissaolosta, äitiys-/raskausvapaasta, isyysvapaasta, vanhempainvapaasta ja tapaturmasta tai ammattitaidusta johtuvia palkkaetuja vähennetään menetystä vastaavalla määrällä.

OSIO B

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUN OPETUSHENKILÖSTÖN YHTEISE MÄÄRÄYKSET

2 § Palkkaperusteryhmä perusopetuksessa (voimaan 1.8.2023)

1 mom. Palkkaperusteryhmä lasketaan jäljempänä peruskoulua koskevassa liitteessä 1

1 vuosiluokilla 1–6 ja esiopetuksessa niin, että yksi palkkaperusteryhmä muodostuu aina alkavaa 15 oppilasta kohden.

2 vuosiluokilla 7–9 niin, että yksi palkkaperusteryhmä muodostuu aina alkavaa 25 oppilasta kohden.

3 Lisäksi koulun erityisen tuen päätöksen saaneista oppilaista lasketaan yksi palkkaperusteryhmä alkavaa 20 erityisen tuen päätöstä kohden.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan sellaisenaan myös luokkamuotoisen erityisopetuksen, valmistavan opetuksen, joustavan perusopetuksen sekä TUVU-opetuksen oppilaisiin. Erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat tulevat mukaan lasketuiksi 3 kohdan sekä kohdan 1 tai 2 mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Erityiskoulun rehtorin palkkaperusteryhmät lasketaan edelleen OVTES 2020-2021 2 § palkkaperusteryhmien laskentaa koskevan määräyksen mukaan. Rehtorin palkkaperusteryhmät lasketaan edelleen OVTES 2020-2021 mukaan 3 § 2 mom. b. kohdan mukaisessa tilanteessa.

3 § Peruskoulun rehtorin tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2023)

1 mom. Rehtorin hinnoittelutunnukset ja palkkaperusteryhmien lukumäärä. Tehtäväkohtainen palkka I ja II kalleusluokissa, ks. palkkaliite.

Palkkaperusteryhmien lukumäärä

Vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun rehtori

4 03 01 10 1	12–23
4 03 01 20 1	24–30
4 03 01 30 1	31–37
4 03 01 40 1	38–

Vuosiluokkia 7–9 käsittävän koulun rehtori
tai yhtenäinen peruskoulu

4 03 01 10 2	–6
4 03 01 20 2	7–14
4 03 01 30 2	15–19
4 03 01 40 2	20–24
4 03 01 50 2	25– 44
4 03 01 60 2	45–

Erityiskoulun rehtori

4 03 01 10 3	6–11
4 03 01 20 3	12–20
4 03 01 30 3	21–25
4 03 01 40 3	26–

Pöytäkirjamerkintä: Vuosiluokkien 7–9 käsittävän koulun rehtorin tai yhtenäisen peruskoulun hinnoittelutunnus 4 03 01 60 2 yli 45 palkkaperusteryhmää käsittävän koulun tulee voimaan 1.8.2023.

Ks. palkka-asteikon käytöstä OVTES:n osion A 6 ja 10 §.

Soveltamisohje (voimassa 1.8.2022–31.7.2025)

Rehtorin palkkauksessa tulee soveltaa palkkaperusteryhmien määrää korkeampaa hinnoittelukohtaa, jos tämä on perusteltua rehtorin alaisen muun kuin opetushenkilöstön suurella määrällä tai rehtorin hallinnollisen

työn kuormittavuudella.

Rehtorin palkka ei välttämättä määräydy suoraan palkkaperusteryhmien mukaan vaan tehtäväkohtaisessa palkassa tulee huomioon otettavaksi tehtävän vaativuuden arviointi, joka määräytyy paikallisen palkkausjärjestelmän mukaan.

Palkkaperusteryhmissä tapahtuneet vähäiset muutokset eivät automaattisesti muuta rehtorin palkkausta, jos työn vaativuus ei perustellusti muutu.

2 mom. Rehtorin palkka-asteikko määräytyy vuosiluokkien 7–9 määräyksen mukaan myös silloin, jos rehtorinviran haltija on määrätty vastaamaan

- a) vuosiluokkien 1–9 koulusta tai
- b) vuosiluokkien 1–6 koulusta, jossa on lisäksi vähintään kuusi erityisopetuksen palkkaperusteryhmää.

Koululla tarkoitetaan tässä yhtä hallinnollisesti itsenäistä koulua tai useampia itsenäisiä kouluja, joiden rehtorin tehtävät on määrätty yhdelle rehtorinviran haltijalle.

Pöytäkirjamerkintä: Määräyksen soveltamisohje b. kohdan osalta 1.8.2023 jälkeen ohjeistetaan yleiskirjeohjeistuksella keväällä 2023 maaliskuun loppuun mennessä.

3 mom. Rehtorin, jolla ei ole asetuksen (986/1998) mukaista kelpoisuutta, palkka-asteikon alaraja on 3–15 % yllä esitettyjen asteikkojen ala- rajaa alempi.

Soveltamisohje

Rehtorin tehtäväkohtaista palkkaa määrättäessä otetaan huomioon, mitä OVTES:n osion A 6 ja 10 §:ssä on määrätty.

6a § Lukion opinto-ohjaajaviranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Lukion opinto-ohjaajan kelpoisuuden omaavan opinto-ohjaajan (4 04 04 06 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite. **Päätoimisen tuntiopettajan, jolla on lukio opinto-ohjaajan kelpoisuus (4 04 07 06 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite.**

2 mom. Opettajan (hitu 4 04 04 06 7 tai hitu 4 04 07 06 7), jolla ei ole lukion opinto-ohjaajan kelpoisuutta, mutta jolla on muu lukio-opetuksen tai perusopetuksen opettajan kelpoisuus, palkka on enintään 5 % 1 momentin mukaista peruspalkkaa alempi. Opettajan kelpoisuutta vailla olevan opinto-ohjaajan peruspalkka on enintään 30 % alempi.

6b § Lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Lukion erityisopettajan kelpoisuuden omaavan opettajan (4 04 04 07 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite. **Päätoimisen tuntiopettajan, jolla on lukion erityisopettajan kelpoisuus (4 04 07 07 6) peruspalkka I ja II kalleusluokassa, ks. palkkaliite**
- 2 mom.** Opettajan (hitu 4 04 04 07 7 tai hitu 4 04 07 07 7), jolla ei ole lukion erityisopettajan kelpoisuutta, mutta jolla on muu lukio-opetuksen tai perusopetuksen opettajan kelpoisuus, palkka on enintään 5 % 1 momentin mukaista peruspalkkaa alempi. Opettajan kelpoisuutta vailla olevan erityisopettajan peruspalkka on enintään 30 % alempi.

8 § Vuosisidonnainen lisä (voimaan 1.8.2022)

Taulukko 1	5 v	8 v	10 v	15 v	20 v
Rehtori ja apulaisrehtori	–	–	5 %	5 %	10 %
Peruskoulun aineenopettaja, luokanopettaja, erityisopetuksen opettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	4 %	3%	6 %	6 %	6 %
Esiluokanopettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	6 %	2 %	9 %	6 %	6 %
Peruskoulun oppilaanohjauksen viranhaltija	2 %	2 %	5 %	11 %	–
Lukion opinto-ohjaajan viranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja	2 %	3 %	5 %	11 %	

Lukion erityisopettajan viranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja					
Lukion/aikuislukion aineenopettaja ja päätoiminen tuntiopettaja	6 %	2 %	10 %	4 %	6 %

- taulukko puuttuu

10 § Rehtoriviranhaltijan opetustuntimäärä

1 mom. Vuosiluokkien 1–6 koulu (alakoulu) rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
12–17	10–12
18–23	9–11
24–29	6–9
30–35	4–6
36–41	3–5
42–	–2

2 mom. Vuosiluokkien 7–9 koulu (yläkoulu tai yhtenäinen peruskoulu) rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
1–3	9–11
4–9	7–9
10–20	5–7
21–25	4–6
26–30	2–4
31–	–2

3 mom. Erityiskoulun rehtorin viikoittainen opetustuntien lukumäärä on seuraava:

Koulun palkkaperusteryhmien lukumäärä	Opetustunnit viikossa
1–3	11–13
4–9	9–11
10–20	7–9
21–25	6–8
26–30	4–6
31–	2–4

4 mom. Kahden tai useamman peruskoulun yhteisen rehtorin opetustunti- määrä määräytyy vuosiluokkien 1–6 tai 7–9 koulun mukaan samoin perustein kuin hänen palkkauksensa (ks. 3 § 2 mom.) pitäen perusteena koulujen yhteenlaskettua palkkaperusteryhmien määrää.

Soveltamisohje 1–4 momentit (voimassa 1.8.2022–31.7.2025)

Rehtorille voidaan määrätä opetustunteja kaksi tuntia vähemmän kuin koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa, jos koulun hallinnollisen työn määrä on suuri. Rehtorin hallinnolliseen työhön vaikuttaa esimerkiksi muun henkilöstön kuin opetushenkilöstön määrä. Rehtorin hallinnollisen työn kuormittavuutta arvioitaessa huomioidaan koulun apulaisrehtori-/apulaisjohtajaratkaisut. Rehtorin opetustunteja ei tarvitse määrätä työjärjestykseen kiinnitettynä opetuksena.

Rehtorin opetusvelvollisuutta ei muuteta palkkaperusteryhmissä tapahtuneiden vähäisten muutoksien vuoksi, jos rehtorin työn kokonaismäärän kuormittavuus pysyy ennallaan.

Rehtorille voidaan määrätä opetustunteja enintään kaksi tuntia enemmän kuin koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa. Hallinnollisen työn tulee tässä tilanteessa todennetusti vastaavasti vähentyä. Suurempi opetustuntimäärä tulee olla perusteltavissa opetuksen järjestämiseen liittyvällä poikkeuksellisella tilanteella (ks. B liite 1 9 § 5 mom.).

5 mom. Peruskoulun rehtori (1–4 mom.), lukuun ottamatta 1 ja 2 momentin rehtoria, jonka opetustuntimäärä viikossa on enintään 2, saa lukea opetustuntimääräänsä seuraavat tehtävät:

- a) luokanvalvontatyö
- b) fysiikan ja kemian demonstraatioiden valmistelutyö (myös henkilökohtaisen palkanlisän osalta)
- c) biologian demonstraatioiden valmistelutyö ja
- d) tukiopetuksen antaminen.

6 mom. Peruskoulun rehtorin (1–4 mom.), lukuun ottamatta 1 ja 2 momentin rehtoria, jonka opetustuntimäärä viikossa on enintään 2, opetustuntimäärään voidaan erityisestä syystä lukea lisäksi seuraavat tehtävät:

- e) kirjaston hoitotyö
- f) biologian, fysiikan ja kemian kokoelmien hoitotyö
- g) yhteisten musiikkiesitysten hoitotyö
- h) oppilaan ohjaus
- i) kerhotyö

7 mom. Lukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti enintään 418 tuntiin. Lukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä voidaan kuitenkin määrätä enintään 456 tuntiin. Tällöin oppilaitoksessa voi olla enintään 100 opiskelijaa eikä rehtorin virantoimitusvelvollisuuteen kuulu perusopetuksen rehtorin tehtävät tai suuremman opetustuntimäärän määräämiselle on muu perusteltu syy.

8 mom. Aikuislukion rehtorin vuotuinen opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti enintään 363 tuntiin. Opetustuntimäärään voi sisältyä äidinkielen ja kirjallisuuden harjoitusten ohjaus- ja valvontatehtäviä (liite 3 6 § 2 mom.) ja kesäkurssien järjestelytehtäviä (liite 3 9 §).

Soveltamisohje

Lukion/aikuislukion rehtorin opetustuntimäärää vahvistettaessa otetaan huomioon mm. oppilaitoksen koko, toiminta useassa toimi- pisteessä, oppilaitokselle määrätty erityinen koulutustehtävä, useamman oppilaitoksen johtaminen, rehtorin budjettivastuu ja muut paikalliset erityisolosuhteet.

13 § Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin viran työaika voimaan (1.8.2022)

1 mom. Oppilaanohjauksen lehtorin virassa työnantajan ajan ja paikan suhteen määrättävissä oleva työaika on 1221 tuntia lukuvuodessa. Jos itsenäisyyspäivä, loppipäivä tai vapunpäivä ajoittuu maanantaista perjantaille, lyhenee vuotuinen sidottu työaika 7 tunnilla kutakin mainittua arkipyhää kohden.

2 mom. Edellä olevasta työajasta luokkaopetusta voidaan määrätä enintään 500 tuntia lukuvuodessa. Osa työnantajan määrättävissä olevasta työajasta tulee sijoittaa koulun kesäkeskeytysaikaan. Tämä lähinnä yhteisvalintatyöhön liittyvä aika on 30–50 tuntia em. työajasta.

3 mom. Muu oppilaanohjauksen lehtorin virkaan kuuluva työ tehdään opettajan omavalintaisena työaikana, jonka ajan ja paikan hän saa itse valita.

Soveltamisohje

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu oppilaanohjauksen lehtorin oppituntien valmistelutyöhön ja siihen liittyvään opetusmateriaalin kokoamiseen ja valmistamiseen, ammattikirjallisuuteen tutustumiseen sekä muuhun koulussa tapahtuvaan ohjaustehtävään valmistautumiseen.

4 mom. Viranhaltijalle työnantajan 1 mom. ajan ja paikan suhteen määrättävissä oleva työaika on ylitettävissä enintään 75 tunnilla, jos oppilaanohjaajalle määrättyä opetus- ja ohjaustyötä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy ohjaustyön ennakoimattomaan lisääntymiseen esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentumisesta johtuviin koulutuksenjärjestäjän velvoitteisiin. Työajan ylittämisestä ja sen sijoittamisesta sovitaan oppilaanohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät ohjaustyöt ja työajan sijoittaminen sovitaan oppilaanohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät ohjaustyöt ja työajan sijoittaminen suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla. Ylitettävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 102.

13a § Vuosityöaikaan otetun lukion opinto-ohjaajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Vuosityöaikaan otetun opinto-ohjaajan vuosityöaika on 1600, josta 400 tunnin osalta opettaja saa valita tehtävän työn ajan ja paikan.

Soveltamisohje

Ennen lukuvuoden alkua opettajalle on vahvistettava työajan käyttösuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön sisällön määrän sekä opettajan muut tehtävät.

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työajan-käyttösuunnitelmaa, tehdään se poistamalla tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä. Työajan käyttösuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan syys- ja kevätlukukauden päättyessä.

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu opinto- ohjauksen kurssien valmistelutyöhön ja siihen liittyvän opetusmateriaalin kokoamiseen ja valmistamiseen ja mm. yhteistyöhön työelämän ja korkeakoulujen kanssa.

2 mom. Opinto-ohjaajan työnantajan määrättävissä olevasta työajasta 30–50 tuntia on sijoitettavissa koulun kesäkeskeytysaikaan.

3 mom. Vuosityöaika 1600 tuntia on ylitettävissä enintään 100 tunnilla, jos opinto-ohjaajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetus- tai ohjaustyötä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämisestä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla ja tästä työajasta on sijoitettavissa koulun keskeytysaikaan enintään 30 tuntia. Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.

4 mom. Päätoimiseksi tuntiopettajaksi otetun lukion opinto-ohjaajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään keskimäärin 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 mom. mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on

Samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

13b § Vuosityöaikaan otetun lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Vuosityöaikaan otetun erityisopettajan vuosityöaika on 1600, josta 400 tunnin osalta opettaja saa valita tehtävän työn ajan ja paikan.

Soveltamisohje

Ennen lukuvuoden alkua opettajalle on vahvistettava työajan käyttösuunnitelma, joka sisältää opettajan tehtävät. Näitä tehtäviä ovat mm. erityisopetus sekä erityisopettajan opiskelijan oppimisen tukeen liittyvä lukion aineenopettajan tukevaan konsultoivaan rooliin liittyvät tehtävät sekä yhteistyö oppilashuollon kanssa.

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työajan käyttösuunnitelmaa, tehdään se poistamalla tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä. Työajan käyttösuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan syys- ja kevätlukukauden päättyessä.

Paikan ja ajan suhteen valinnainen työaika on tarkoitettu mm. erityisopetuksen ja opiskelijoiden oppimisen tuen valmisteluun liittyvään työhön.

2 mom. Erityisopettajalle on työnantajan määrättävissä olevasta työajasta enintään 30 tuntia sijoitettavissa koulun keskeytysaikaan, jos asiasta on sovittu paikallisesti ao. luottamusmiehen kanssa.

3 mom. Vuosityöaika 1600 tuntia on ylittävissä enintään 100 tunnilla, jos opettajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetustyötä tai muuta erityisopettajan työtä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämisestä sovitaan erityisopettajan kanssa. Ylittävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla. Työaikaa on sijoitettavissa kesäkeskeytysaikaan, jos se on tehtävän luonteesta johtuen välttämätöntä. Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.

4 mom. Päätoimiseksi tuntiopettajaksi otetun lukion erityisopettajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään keskimäärin 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 mom. mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

14 § Opettajatyöpäivät

- 1 mom.** Toistaiseksi palveluksessa olevalla sekä määräaikaisella vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla viranhaltijalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja muun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Kyseisistä päivistä yksi voidaan pitää erityisestä syystä työnantajan katsoessa sen tarkoituksenmukaiseksi kahtena yhteensä vähintään kuusi tuntia kestäväenä eri tilaisuutena.
- 2 mom.** 1 momentissa mainitun opinto- ja suunnittelutyöajan lisäksi työnantaja voi määrätä viranhaltijan osallistumaan suunnitteluun, koulutukseen ja työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulupäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (enintään 12 tuntia) lukuvuodessa.
- 3 mom.** 2 momentissa tarkoitettuna päivänä työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämispäivä on ajoitettava välittömästi lukukauden työajan päättymisen/alkamisen yhteyteen. Jos kehittämispäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä saadaan järjestää kahtena kolmen tunnin oppilastyöpäiville ajoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämispäivästä (6 h) opettajalle maksetaan päiväpalkka ko. työpäivää seuraavan kuukauden palkanmaksun yhteydessä.

Soveltamisohje

2 momentin mukaisiin opettajapäiviin osallistuu, sen mukaan kuin työnantaja määrää, koko kunnan opettajisto (esim. opetussuunnitelmien päivittämissäpäivä, koulutyön arvioinnin perusteet - päivä, työyhteisön kehittämispäivä), osa kunnan opettajista (esimerkiksi vuosiluokkien 7–9 opettajat) tai osa jonkin koulun opettajista (koulujen välinen yhteistyön kehittämissäryhmä jne.). Vastaavien mm. koululainsäädännön tarkoittamien asioiden työstämiseen voi luonnollisesti käyttää 1 momentin mukaisia opettajatyöpäiviä, lukuvuoden aikana pidettäviä opettajakokouksia sekä opettajan viikoittaista suunnittelutyöaika. Opettajatyöpäiviä ei tulisi pääsääntöisesti ajoittaa lauantaille

- 4 mom.** Poistettu 1.10.2007–31.7.2025

14a § Työajan vaihtaminen (voimaan 1.8.2022)

Opetustyötä voidaan sopia lukuvuoden aikana vaihdettavaksi enintään 76 tuntia kehittämistyöhön / [mentorointi- ja/tai tutorointityöhön](#).

Soveltamisohje

Määräys mahdollistaa opettajan ja rehtorin sopimaan opetustuntien vaihtamisen kehittämistyöhön / [mentorointi- ja/tai tutorointityöhön](#). Opetustunteja voidaan lukuvuoden aikana vaihtaa enintään 76 tuntia. Vaihtamiseen sovelletaan kerrointa 1,5 jolloin 76 opetustuntia vastaa 114 kehittämistyöajan / [mentorointi- ja/tai tutorointityön tuntia](#).

Opettaja ja rehtori sopivat millaisiin tehtäviin tämä työaika käytetään. Työaika voidaan sopia käytettäväksi myös esimerkiksi opettajan osaamisen kehittämiseen tai työhyvinvointia tukevaan toimintaan.

18 § Kiertämisestä tulevan työn korvaaminen opettajalle (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Jos opettajanviran haltija opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa ja hän joutuu vaihtamaan toimipaikkaa työsuunnitelman mukaan kesken päivän (keskimäärin 1 tai 2), korvataan vaihdoista palkkaliitteen mukainen euromääräinen korvaus. Jos vaihtoja on kolme tai neljä, maksetaan korvaus 50 % korotettuna. Jos vaihtoja on 5 tai enemmän, maksetaan korvaus kaksinkertaisena.

Soveltamisohje:

Määräyksen mukaista korvausta ei makseta, jos toimipaikkojen välinen matka on alle 2 kilometriä.

2 mom. Määräystä voidaan poikkeuksellisesti soveltaa myös opettajaviranhaltijaan, joka opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa, vaikka toimipaikkavaihdoksia ei olisi kesken päivän. Määräyksen soveltamisen edellytyksenä tulee tällöin olla paikallisista koulutuksenjärjestämiseen liittyvistä erityisolosuhteista johtuva syy. Tällaisena syynä voidaan pitää toimipaikkojen välisiä pitkiä etäisyyksiä tai saaristo-olosuhteista, jolloin oppilaiden/opiskelijoiden vähäisen määrän vuoksi kiertävien opettajien käyttäminen on välttämätöntä. Toimipaikkojen välisten etäisyyksien tulee olla vähintään 40 km. Palkkaliitteen mukainen euromääräinen korvaus maksetaan, jos opettajalla on kaksi toimipaikkaa. Jos toimipaikkoja on kolme tai enemmän, maksetaan korvaus 50 % korotettuna. Korotettua korvausta sovelletaan myös, jos toimipaikkojen välinen etäisyys on vähintään 80 km.

Soveltamisohje

Tämän pykälän määräyksiä (1 mom. ja 2 mom.) sovelletaan myös päätoimisiin tuntiopettajiin. Yhteispäätoimisiin tuntiopettajiin määräys tulee sovellettavaksi, jos kyseessä on saman koulutuksenjärjestäjän peruskoulu/lukio.

Määräys ei korvaa KVTES liite 16 mukaan maksettavaa matkakustannusten korvausta.

3 mom. Jos opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän täytyminen sitä edellyttää tai jos määräystä sovelletaan päätoimiseen tuntiopettajaan, jonka opetusvelvollisuus on vajaa, tämän määräyksen mukainen korvaus on luettavissa opetusvelvollisuuden täytteenksi seuraavasti:

Kiertämisestä maksettava euromääräinen korvaus/opettajan täyttä opetusvelvollisuutta vastaava varsinainen palkka kuukaudessa x opettajan opetusvelvollisuus.

19 § Koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Opettajanviran haltijalle, jolle määrätään koulu/oppilaitoskohtaisen opetuksen kehittämiseen, suunnitteluun, hallintoon tai mentorointi- ja /tai tutorointityöhön liittyvä erikseen määrätty tehtävä, maksetaan tehtävän vaativuuden ja vastuullisuuden perusteella korvaus, jonka työnantaja vahvistaa palkkaliitteestä.
- 2 mom.** Peruskoulussa on käytettävä koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä kuukaudessa 1 momentin mukaiseen tehtävään
- 3 mom.** Jos vuosiluokkien 1–6 koululla ja/tai vuosiluokkien 7–9 koululla ja/tai erityiskoululla on yhteinen johtaja, 2 momentin euromäärä vahvistetaan vuosiluokkien 7–9 koulun kiintiön mukaan.
- 4 mom.** Peruskoulujen, joilla ei ole käytettävissä 1–2 momentissa tarkoitettua koulukohtaista kiintiötä, palkkaperusteryhmien yhteenlasketun lukumäärän jokaista täyttä 10 palkkaperusteryhmää kohden kunnan toimivaltaisella viranomaisella on käytettävissä harkinnan mukaan palkkaliitteestä ilmenevä euromäärä kuukaudessa kunta- tai koulukohtaisen opetuksen kehittämiseen, suunnitteluun tai hallintoon edellä 1 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti.
- 5 mom.** Lukiossa on käytettävä 1 momentissa mainittua tarkoitusta varten koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä kuukaudessa
- 6 mom.** Aikuislukiossa kunnan toimivaltaisella viranomaisella on käytettävissä harkinnan mukaan 1 momentissa mainittua tarkoitusta varten seuraava rahamäärä:
- Tehtävästä, johon on hyväksytty tavoitteet ja joiden toteutumisen seurannasta on etukäteen opettajan kanssa sovittu, maksetaan määräaikaisesti sen vaativuuden ja vastuullisuuden perusteella palkkaliitteestä ilmenevä euromäärä kuukaudessa jokaista päätoimista kymmentä aikuislukion viranhaltijaa ja aikuislukion tuntien varassa päätoimiseksi tulevaa tuntiopettajaa kohden.

7 mom. (voimassa 1.8.2016–31.7.2025)

Jos koulutuksen järjestämisen kannalta on tarpeen soveltaa tämän pykälän peruskoulua koskevia määräyksiä toisin, voi työnantaja halutessaan käyttää koulu/oppilaitoskohtaiseen lisätehtävän korvauksen osin kuntakohtaisesti.

Soveltamisohje

Koulukohtaisesti laskettava palkkaliitteestä ilmenevä rahamäärä (2 mom.) voidaan työnantajan harkinnan mukaan käyttää osin kunta-kohtaisesti, jos se on koko kunnan opetuksen kehittämisen kannalta perusteltua eikä rahamäärän käyttäminen koulukohtaisesti ole tarkoituksenmukaista. Koulukohtaisesti tulee kuitenkin käyttää

vähintään 70 % rahamäärästä.

Ennen päätöstä koulukohtaisen rahamäärän käyttämisestä kunta-kohtaisesti, tulee asiasta käydä pääsopimuksen IV luvun 14 §:n 2 mom. mukaiset neuvottelut.

28 § Päätoimista tuntiopettajaa koskevat osion B sopimusmääräykset

- 1 § Sovellettavat sopimusmääräykset
- 7 § Palkan muodostuminen
- 8 § Vuosisidonnainen lisä
- 14 § Opettajatyöpäivät
- 14 a § Työajan vaihtaminen (voimaan 1.8.2022)
- 15 § Työaikaa lyhentävät arkipyhät
- 17 § Demonstraatioiden valmistelutunnit
- 18 § Kiertämisestä tulevan työn korvaaminen opettajalle (voimaan 1.8.2022)
- 19 § Koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä (voimaan 1.8.2022)
- 20 § Rehtorin hallinnolliset tehtävät
- 23 § Ylituntipalkkion, tuntipalkkioperusteella maksettavan ylitunnin ja erityistehtäväkorvauksen maksaminen/vähentäminen virkavapaa ajalta
- 24 § Määrääjäksi otetun viranhaltijan palkkaus
- 25 § Kiertävän opettajan matkakustannusten korvaukset
- 26 § Siirtymämääräys 1.8.2005 euromääräiseen palkkukseen siirretyille opettajille
- 27 § Siirtymäkauden lisä tehtävien vaativuuden arvioinnin pohjalta maksettavaa 1.3.2007

OSIO B, LIITE 1 PERUSKOULU

1 § Perusopetuksen jaottelu

Tätä liitettä sovelletaan peruskoulussa annettavaan opetukseen:

- 1 Vuosiluokilla 1–6 ja esiopetukseen, jota annetaan muille kuin pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville.
- 2 Vuosiluokilla 7–9 ja perusopetuksen yhteydessä järjestettävään TUVA-koulutukseen
- 3 Erityisopetukseen perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitetun opetuksen mukaisesti

Soveltamisohje 1 ja 2 kohtaan

Sekaryhmässä on vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 oppilaita. Sekaryhmään sovelletaan vuosiluokkia 1–6 koskevia määräyksiä, jos vuosiluokkien 1–6 oppilaita on yli puolet. Jos sekaryhmän oppilaita vähintään puolet on vuosiluokkien 7–9 oppilaita, sovelletaan vuosiluokkia 7–9 koskevia määräyksiä.

6 § Yhteissuunnittelutyöaika 1.8.2007–31.7.2025

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. Työaika määräytyy 6 a §:n mukaan.

Soveltamisohje

Yhteissuunnitteluajan käyttöä suunniteltaessa tulisi huomioida, että sitä käytetään mahdollisuuksien mukaan tasaisesti koko lukuvuoden työaikana.

8 § Koulun johtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajaviranhaltijalle

1 mom. Jos opettajanviran haltija määrätään hoitamaan yhden tai useamman vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun ja/tai erityiskoulun johtajan tehtävät, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan seuraava tuntimäärä:

Koulun/kouluj palkkaperusteryhmien lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
1–2	1
3	2
4–5	3
6–7	6
8	7
9–12	9
13–	12

2 mom. Jos vuosiluokkien 1–6 koululla ja erityiskoululla on yhteinen johtaja, määrätty tuntimäärä edellä olevan taulukon mukaan kunkin koulun osalta erikseen, kuitenkin niin, että johtajalle jää opetustyötä vähintään neljä tuntia viikossa.

3 mom. Poistettu (yhdistetty 1 momenttiin)

4 mom. Jos kahdella tai useammalla vuosiluokkien 1–6 koululla on yhteinen johtaja, työnantaja voi lukea koulun johtajan opetusvelvollisuuteen 1 momentin lisäksi enintään kaksi viikkotuntia.

Soveltamisohje 1–4 momentit (voimaan 1.8.2023)

Palkkaperusteryhmien (osio B 2 §) laskentatavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa koulunjohtajalle myönnettyä opetusvelvollisuuteen lukemista hallinnollisten tehtävien vuoksi, jos viranhaltijan tehtäväkuva ja hallinnollisen työn määrä pysyy ennallaan.

5 mom. **voimassa (1.8.2022–31.7.2025)**

Koulunjohtajan tehtävät voidaan määrätä poikkeuksellisesti yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun opettajaviranhaltijalle, jos tähän on

paikallisista erityisolosuhteista johtuva syy. Tällaisena syynä voidaan pitää esimerkiksi pitkiä etäisyyksiä tai saaristo-olosuhteita, jolloin oppilaiden vähäisen määrän vuoksi rehtoriviran käyttäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Koulunjohtajan käyttäminen yläkoulussa tai yhtenäisessä peruskoulussa voi olla perusteltua myös tilanteessa, jossa sillä voidaan vaikuttaa kunnan rehtoriviranhaltijalle johdettaviksi määrättyjen koulujen lukumäärään.

Yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun koulunjohtajaan sovelletaan edellä mainittuja 1–4 momentin määräyksiä. Työnantaja voi lisäksi määrätä opettajaviranhaltijalle, jolle yläkoulun tai yhtenäisen peruskoulun koulunjohtajan tehtävät on määrätty, opetusvelvollisuuteen luettavaksi enintään 3 tuntia suuremman tuntimäärän, jos tämä on perusteltavissa paikallisilla erityisolosuhteilla. Johtajan opetustyön määrän tulee olla kuitenkin vähintään neljä tuntia viikossa.

9 § Apulaisjohtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajaviranhaltijalle

1 mom. Jos opettajanviran haltija määrätään hoitamaan yhden tai useamman vuosiluokkia 1–6 käsittävän koulun apulaisjohtajan tehtävät, hänen opetusvelvollisuuteensa luetaan seuraava tuntimäärä:

Koulun/kouluj palkkaperusteryhmien en lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
24–29	1–3
30–35	3–6
36–41	6–9
42–	11–14

2 mom. Muun kuin 1 momentissa mainitun peruskoulun/peruskoulujen apulaisjohtajaksi määrätyn opettajanviran haltijan opetusvelvollisuuteen luettava tuntimäärä on seuraava:

Koulun/kouluj palkkaperusteryhmien en lukumäärä	Tuntimäärä/viikko
13–20	3–6
21–25	5–10
26–30	8–16
31–	10–18

Soveltamisohje 1 ja 2 momenttiin

Jos koululle/kouluille on poikkeuksellisesti määrätty useampia apulaisjohtajia, jaetaan 1 tai 2 momentin määräysten mukaan määräytyvä tuntimäärä apulaisjohtajien kesken.

3 mom. Poistettu

4 mom. Jos peruskoululla ja lukiolla on yhteinen rehtorinviran haltija ja apulaisjohtajaksi on määrätty peruskoulun opettaja, peruskoulun ja lukion palkkaperusteryhmät lasketaan yhteen määriteltäessä 2 momentin mukaista tuntimäärää.

Soveltamisohje 1–4 momentit (voimassa 1.8.2022–31.7.2025)

Opettajaviranhaltijalle, jolle on määrätty apulaisjohtajan/apulaisrehtorin tehtävät voidaan hallinnollista työtä lukea opetusvelvollisuuteen suurempi tuntimäärä, kun koulun palkkaperusteryhmien määrä osoittaa, jos koulun hallinnollisen työn määrä on suuri. Koulun hallinnolliseen työhön vaikuttaa esimerkiksi koulun muun henkilöstön kuin opetushenkilöstön määrä. Opetusvelvollisuuteen luettava tuntimäärä voi olla enintään kaksi tuntia suurempi.

Työnantaja voi määrätä opettajaviranhaltijalle, jolle apulaisjohtajan/apulaisrehtorin tehtävät on määrätty opetusvelvollisuuteen luettavaksi edellä mainittua (1 mom. ja 2 mom.) enintään 3 tuntia suuremman tuntimäärän. Määräyksen tulee perustua paikallisiin erityisolosuhteisiin ja perusteet tulee arvioida lukuvuosittain. Tämän ylimääräisen opetus- velvollisuuteen lukemisen edellytyksenä on, että nämä tunnit eivät ole ylitunteina.

Pöytäkirjamerkintä 4 momentti:

Palkkaperusteryhmien (osio B 2 §) määräysmuutoksessa 1.8.2023 lukien on poistettu 2 momentti, jonka mukaan laskettiin lukion palkkaperusteryhmät. Jos peruskoululla ja lukiolla on määräyksen edellyttämällä tavalla apulaisjohtajaksi määrätty peruskoulun opettajaviranhaltija, määrätään opetusvelvollisuuteen lukeminen samoin perustein kuin lukuvuoden 2021–2022 osalta. Palkkaperusteryhmien laskentavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa apulaisjohtajalle myönnettyä opetusvelvollisuuteen lukemista hallinnollisten tehtävien vuoksi, jos opettajaviranhaltijan tehtäväkuva ja hallinnollisen työn määrä on pysynyt ennallaan.

5 mom. (voimassa 1.8.2022–31.7.2025)

Virantoimitusvelvollisuutta muuttamalla (KVhL 23 §) opettajaviranhaltijalle voidaan siirtää perustellusta syystä rehtorille määrättyjä hallinnollisia tehtäviä, ei kuitenkaan esimiestyötä. Hallinnollisen työn siirtäminen on mahdollista, jos vuosiluokkien 1–6 koulun palkkaperusteryhmien määrä on vähintään 36 ja muun peruskoulun palkkaperustetyöryhmien määrä on vähintään 26. Vuosiluokkien 1-6 koulussa opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuuteen voidaan lukea enintään 5 tuntia ja muussa peruskoulussa enintään 7 tuntia hallinnollisia tehtäviä. Poikkeavaa työaikamääräystä voidaan soveltaa lukuvuosi kerrallaan.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan vain, jos hallinnollisia tehtäviä ei ole siirrettävissä opettajaviranhaltijalle, jolle on määrätty apulaisjohtajan/-rehtorin tehtävät.

16 § AV-välineiden hoitotyö ja tietotekniikkavastaavan työ (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Audiovisuaalisten välineiden hoidosta maksetaan tehtävään määrätylle opettajanviran haltijalle seuraava korvaus:

7–9 vuosiluokkien koulu			
1–11	palkkaperusteryh	1	vuosiviikkotun
12–	mää	1 ½	ti
	palkkaperusteryh		vuosiviikkotun
	mää		tia
1–6 vuosiluokkien koulu ja erityiskoulu			
alle 12	palkkaperusteryhmää	½	vuosiviikkotuntia
12–19	palkkaperusteryh	1	vuosiviikkotun
20–	mää	1 ½	ti
	palkkaperusteryh		vuosiviikkotun
	mää		tia

Jos vuosiluokkien 7–9 koululla ja lukiolla on yhteinen AV-välineistä, jota peruskoulun opettaja on määrätty hoitamaan, on **opetusvelvollisuuteen luettava vuosiviikkotuntimäärä aina 1 ½.**

- 2 mom.** Tietokonelaitteiston hoidosta ja valvonnasta maksetaan tehtävään määrätylle tietotekniikan vastuuhenkilölle yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus ja vuosiluokilla 7–9, jossa luetaan tietotekniikkaa valinnaisaineena, kahta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus.

17 § Oppilaskunnan ohjaustyö

Vuosiluokkien 7–9 oppilaskunnan ohjaajaksi määrätylle opettajanviran haltijalle puolta vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus kun koulussa on 1–6 palkka- perusteryhmää ja yhtä vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava korvaus kun koulussa on 7–14 palkkaperusteryhmää ja puoltatoista vuosiviikkotuntipalkkiota vastaava tätä suuremmissa kouluissa.

Pöytäkirjamerkintä:

Palkkaperusteryhmien laskentatavan muutos 1.8.2023 lukien ei ole sellaisenaan peruste muuttaa oppilaskunnan ohjaajaksi määrätylle opettajanviranhaltijalle maksettavaa korvausta, jos koulun koko on pysynyt ennallaan.

24 § Perusopetuksen lisätehtäväkorvauskiintiö (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom.** Tämä sopimusmääräys voidaan ottaa käyttöön, jos asiasta on sovittu asianomaisen luottamusmiehen kanssa.

- 2 mom.** Jos opettajanviran haltijalle määrätään koulun tai kunnan kehittämiseen, suunnitteluun tai hallintoon liittyvä lisätehtävä tai keskimääräistä enemmän taito- tai taideaineiden hankinta- tai kunnossapitotyötä, siitä maksetaan korvaus tehtävän työllistävyyden, vaatavuuden ja vastuullisuuden perusteella. Työnantaja vahvistaa lisätehtäviin koulu- ja kuntatasolla käytettävän rahamäärän.

Soveltamisohje

Työ, joka voi tulla korvattavaksi tämän määräyksen mukaan, on muuta kuin oman viran hoitamiseen liittyvää työtä (perustehtävä). Opettajan perustehtäväkuvaan kuuluvat tehtävät eivät ole lisätehtäviä.

Erikseen määritellyillä korvauksilla korvataan sellaisia lisätehtäviä, jotka eivät kuulu jokaisen opettajan perustehtäväkuvaan, esim. vaativia kehittämisprojekteja tai koulun kirjaston hoitoa. Lisätyöt voivat tulla korvattavaksi B osion 14 § 2 momentin mukaan (suunnittelutyö, työyhteisön kehittäminen, koulutyön ulkopuolisena aikana määrätty koulutus) tai tämän sopimusmääräyksen mukaan. Vaativia kehittämistehtäviä voivat olla kansainväliset, kansalliset tai kuntaa koskevat tehtävät, kuten esim. opetussuunnitelman /arviointijärjestelmän tai muun kehittämisohjelman laatiminen, koulun toimintaan liittyvän kansainvälisen yhteistyön kuten EU-projektin yhdyshenkilön tehtävät tai muuhun laajempaan projektiin, opetusministeriön tai OPH:n toimeenpanemaan valtakunnalliseen opetuksen kehittämisprojektin osallistumiseen liittyvät työt tai koulun rakennusprojektin yhteydessä suunnittelutyöhön yms. osallistuminen (esim. asiantuntija kemian koeluokkatilojen suunnittelussa).

Tällä sopimusmääräyksellä korvataan työnantajan määräämän ylimääräisen lisätyön aiheuttamaa työn tekemiseen tarvittavaa lisäaikaa, ei mahdollista tehtäväkohtaisessa palkassa huomioon otettavaa tehtävän vaativuuden olennaista lisääntymistä. Samaa työtä/tekijää ei voi korvata sekä tehtäväkohtaisessa palkassa tehtävien vaativuuden lisääntymisenä että lisätyönä, ellei kyseessä ole perustehtäväkuvan ulkopuolinen ylimääräistä työaikaa edellyttävä lisätehtävä, joka lisää samalla tehtävien vaativuutta olennaisesti.

- 3 mom.** Edellä 2 momentin mukaisten lisätehtävien korvaamiseen on käytettävä euromäärä, joka on palkkaliitteestä ilmenevien B 19 §:n ja B liite 1 23 §:n korvausten yhteissumma (koulu- ja kuntakohtainen lisätehtävä ja taito- ja taideaineet).
- 4 mom.** Kunnan toimivaltainen viranomainen saa harkintansa mukaan käyttää 2 momentin tarkoitukseen 3 momentissa määrätyn euromäärän lisäksi sen euromäärän, jonka se käytti edellisenä lukuvuonna OVTES osio B liite 1 11 § - 21 § mukaisiin erityistehtäviin.
- 5 mom.** Paikallisesti voidaan lisäksi sopia 3–4 momenteja suuremman euromäärän käyttämisestä 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen. Tämän momentin mukainen euromäärä rahoitetaan paikallisesta järjestelyerästä tai työnantajan harkinnan perusteella muusta tarkoitukseen ohjaamasta rahasta. Siltä osin, kun tehtäviin käytetään paikallista järjestelyerää, se palautuu uudelleen jaettavaksi paikallista järjestelyerää seuraavan kerran jaettaessa, jos rahamäärää ei enää käytetä tämän sopimusmääräyksen mukaisten tehtävien korvaamiseen.
- 6 mom.** Jos opettajaviran haltijan opetusvelvollisuustuntimäärän täyttyminen sitä edellyttää tai jos määräystä sovelletaan päätoimiseen tuntiopettajaan, jonka opetusvelvollisuus on vapaa, tämän pykälän mukainen lisätehtävä on luettavissa opetusvelvollisuuden täytteeaksi seuraavasti:

Opettajalle lisätehtävästä maksettava euromäärä

kuukaudessa/opettajan täyttää opetusvelvollisuutta vastaava
varsinainen palkka kuukaudessa x opettajan opetusvelvollisuus

30 § Tuntiopettajia koskevia muita määräyksiä

- 1 mom. Tuntiopettajan palkkaukseen sovelletaan osion A 22, 23 ja 24 §:n sekä tämän liitteen 9 §:n, 10 § 4 momentin ja 11–23 §:n määräyksiä. Päätoimisen tuntiopettajan palkkaukseen sovelletaan lisäksi tämän liitteen 10 § 1 ja 2 momentin, 24 §:n ja 26 §:n määräyksiä.
- 2 mom. Jos tuntiopettajalla ei peruskoulussa ole oppitunteja, mutta hän hoitaa sellaista erityistehtävää, jonka palkkion määrittelemiseen ei ole vahvistettu opetusvelvollisuutta, on se 23.
- 3 mom. Sellaisen sivutoimisen tuntiopettajan, jolla on virka lukiossa, tuntiopetustunnit määräytyvät virantoimituksen keskeytyksen ajalta osion B 23 §:n mukaan.

OSIO C

AMMATILLISEN OPPILAITOKSEN OPETUSHENKILÖSTÖ

V Vapaaajaksot

18 § Opettajan vapaaajaksot

1 mom.

Opettajalle on annettava 2.5.–30.9. välisenä aikana kahdeksan (8) viikon eli 56 kalenteripäivän pituinen kesävapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaika. Kesävapaajakso voidaan antaa enintään kolmessa osassa, ja näistä yhden pituus on vähintään neljä (4) viikkoa. Muuna aikana opettajalle on annettava neljän (4) viikon eli 28 kalenteripäivän pituinen vapaajakso ja se voidaan antaa enintään neljässä osassa.

2 mom.

E-osiosta siirtyneelle opettajalle on annettava 2.5.–30.9. välisenä aikana kuuden (6) viikon eli 42 kalenteripäivän pituinen kesävapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaika. Kesävapaajakso voidaan antaa enintään neljässä osassa, ja näistä yhden pituus on vähintään kolme (3) viikkoa. Muuna aikana opettajille on annettava neljän viikon eli 28 kalenteripäivän pituinen vapaajakso ja se voidaan antaa enintään neljässä osassa.

Tämän momentin mukaisen opettajan kanssa voidaan sopia, että vapaaajaksujen määrä määräytyy 18 § 1 momentin mukaan.

VII Tuntiopettajat

25 § Päätoiminen tuntiopettaja

1 mom.

Tuntiopettajan, jonka vuotuinen työaika on 1 500 tuntia (kokoaikaisen työaika), palkka määräytyy samoin perustein kuin 12 §:n opettajaviran haltijalla. Alle 1 500 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaikaa lyhyempi.

Esimerkki

Opettaja palkattiin ajalle 24.8.–18.12.2020. Viikko 42 on alustavasti suunniteltu opettajan vapaajaksoviikoksi. Vapaajaksoa on 7 kalenteripäivää. Työpäiviksi lasketaan kaikki muut päivät (ma–pe), paitsi vapaajaksopäivät. Virkasuhteeseen sisältyy 80 työpäivää (ma–pe). Vuotta lyhyemmissä palvelussuhteissa kokoaikaisen opettajan työaika on 37,5 tuntia viikossa, josta sitomattoman työajan osuus on 12 §:n 1 momentin mukainen. Täysiä työviikkoja on 16, joten opettajan 100 %:n työaika on $16 \times 37,5 = 600$ tuntia. Jos opettajalle on vahvistettu 500 työtuntia, on opettajan työaika tällöin 83,33 % täydestä työajasta (500/600).

2 mom.

Päätoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on vähintään 800 tuntia työvuodessa tai vähintään keskimäärin 20 tuntia viikossa. Sitomattoman työajan osuus on 12 § mukainen.

Soveltamisohje

Tuntiopettaja katsotaan päätoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä vähintään 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin 15 tuntia viikossa.

26 § Sivutoiminen tuntiopettaja

1 mom.

Sivutoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan vähintään palkkaliitteen mukainen tuntipalkkio jokaiselta tehdyltä työtunnilta. Tuntipalkkiot sisältävät myös lomapäivien palkan ja lomarahen osuuden.

Soveltamisohje

Tuntiopettaja katsotaan sivutoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä alle 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 15 tuntia viikossa.

Tuntipalkkion määrittämisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan kokemus, taidot ja kyky.

Tämän pykälän sopimusmääräykset voi ottaa käyttöön aikaisintaan 1.8.2022 alkaen. Sivutoimiset tuntiopettajiin, jotka palkataan 1.11.2022 alkaen tai sen jälkeen, sovelletaan tämän pykälän määräyksiä. Viimeistään 1.8.2023 sovelletaan sopimusmääräyksiä sivutoimisiin tuntiopettajiin, jotka on palkattu ennen uuden sopimusmääräyksen voimaan tuloa vakituiseseen tai määräaikaiseen palvelussuhteeseen OVTES 2020–2021 osion C tuntiopettajien sopimusmääräyksillä.

2 mom.

Kelpoisuusvaatimuksissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan sivutoimisen tuntiopettaja epäpätevyysalennus määräytyy osion A II luvun 8 §:n mukaisesti.

3 mom.

4 11 07 04 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 11 07 04 2	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 11 07 04 3	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 11 07 04 4	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus

4 mom.

Ennen työkauden alkua opettajalle vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan työaikasuunnitelma, joka sisältää opettajan kaikki työtehtävät. Työaikasuunnitelmaa vahvistettaessa otetaan huomioon työkauden pituus ja työtehtävien ennakoitavuus. Työaikasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti.

Työaikasuunnitelmassa vahvistetaan kaikki sidottu/sitomaton/sääntelemätön työaika vastaamaan todellista tarvetta. Sivutoimisiin tuntiopettajiin ei sovelleta 12 §:n mukaista sitomattoman työajan vähimmäismäärää.

Vähintään vuodeksi palkatulle sivutoimiselle tuntiopettajalle suunnitellaan töitä enintään 40 viikolle / 200 työpäivälle. Opettajan kanssa voidaan sopia työviikkojen/työpäivien määrästä toisin.

5 mom.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan epämukavan työajan lisää, jolla korotetaan opettajalle maksettavaa tuntipalkkiota 50 %. Työn alkamisen ja lisän maksamisen osalta ei huomioida 12 § 1 mom mukaista sitomatonta työaika.

Saman vuorokauden aikana tehtäviltä työtunneilta maksetaan iltalisää sen jälkeen, kun on kulunut 8 tuntia vuorokauden ensimmäisen työntäjän vahvistaman opettajan työtehtävän alkamisesta. Iltalisää maksetaan aikaisintaan kello 15 jälkeen.

Lauantaille ja sunnuntaille työnantajan vahvistamasta työstä maksetaan epämukavan työajan lisää siinä tapauksessa, että opettajan työtehtäviä on samalla kalenteriviikolla sijoitettu jollekin kalenteripäivälle / joillekin kalenteripäiville maanantai - perjantai.

Arkipyhiin sekä arkipäiviin kello 22.00 ja 7.00 välille työnantajan työaikasuunnitelmaan vahvistamasta opettajan työstä maksetaan epämukavan työajan lisä.

Samalta työtunnilta ei makseta työaikalisää kuin yhdellä edellä mainitulla perusteella.

Soveltamisohje

Lauantaille ja sunnuntaille työnantajan vahvistamasta työstä ei makseta epämukavan työajan lisää silloin, kun opettaja on palkattu pelkästään viikonlopun ajaksi perjantai - sunnuntai väliselle ajalle.

OSIO F TAITEEN PERUSOPETUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ

OSIO F LIITE 10 MUSIIKKIOPPILAITOS

9 § Päätoimisen tuntiopettajan palkka ja opetusvelvollisuus (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 08 07 02 6	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 08 07 02 8	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai aiempi lehtorin kelpoisuus
4 08 07 02 7	Muu soveltuva tutkinto taikka aiempi opettajan tai säestäjän kelpoisuus

2 mom. Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus on 23 tuntia viikossa.

3 mom. Päätoimisen tuntiopettajan ylituntipalkkioperuste on painotettu, jos hänelle on laskettu A 53 §:n mukaan painotettu opetusvelvollisuus.

10 § Päätoimisen tuntiopettajan muut työnantajan määräämät tehtävät (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Jos päätoimiselle tuntiopettajalle määrätään lautakunta- tai suunnittelutehtäviä tai 6 § 3 mom. mukaista muuta työtä, kultakin tunnilta maksetaan tuntipalkkio, joka lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti edellä 9 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä palkasta ja 6 §:n 2 momentin mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta.

Soveltamisohje

Vähintään lukuvuoden työajaksi otetun päätoimisen tuntiopettajan velvollisuuksiin kuuluu ilman erillistä korvausta 8 tuntia 6 §:n 3 mom. mukaista muuta työtä.

Jos päätoiminen tuntiopettaja on otettu vähintään lukukauden työajaksi, vastaava velvoite on 4 tuntia

- 2 mom. Päätoiminen tuntiopettaja, joka opettaa yhdessä musiikkioppilaitoksessa vähintään 16 tuntia viikossa, palkkioperusteessa otetaan lisäksi huomioon opettaminen sivutoimipisteessä siten kuin 7 §:n 2 momentissa on todettu

11 § Sivutoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ja tuntipalkkio (ks. palkkaliite)
(voimaan 1.8.2022)

1 mom.

4 08 07 02 9	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 08 07 03 0	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai aiempi lehtorin kelpoisuus
4 08 07 03 1	Muu soveltuva tutkinto taikka aiempi opettajan tai säestäjän kelpoisuus

- 2 mom. Jos sivutoimiselle tuntiopettajalle määrätään 10 §:n 1 mom. mukaista muuta työtä tai tehtäviä, tuntipalkkio määräytyy 1 momentin mukaisesti.

OSIO F
LIITE 12 KANSALAIPOISTO

4 § Vuosisidonnainen lisä (voimaan 1.8.2022)

Voimassa 1.8.2022 alkaen	5 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori ja apulaisrehtori		5 %	4 %	6 %
Opettaja	3 %	9 %	6 %	6 %
Suunnittelijaopettaja	3 %	10 %	10 %	10 %

6 § Opettajan vuotuinen työaika ja opetustuntimäärä (voimaan 1.8.2022)

- 1 mom. Opettaja on velvollinen opettamaan seuraavan opetustuntimäärän työvuodessa:

a) yhteiskunnallisten aineiden, kasvatustieteellisten aineiden, äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen opettaja sekä matemaattis-luonnontieteellisen aineen opettaja 530 tuntia.

b) muut 580 tuntia.

- 2 mom. Opettajan muu työvelvollisuus on 350 tuntia työvuodessa. Jos opettaja eri toimipisteeseen matkustamisen vuoksi matkustaa viikossa keskimäärin 200 kilometriä, luetaan matkustamiseen käytetystä ajasta enintään 75 tuntia edellä sanottuun muuhun työvelvollisuuteen.

- 3 mom. Jos opettaja opettaa useita aineita, joiden opetusvelvollisuudet ovat erilaiset, lasketaan hänen opetustuntiansa määrä vuodessa eri aineiden mukaan painotettuna.
- 4 mom. Jos opetusvelvollisuus määrätään pienemmäksi kuin 1 momentissa on mainittu, lisätään muuta työvelvollisuutta 1 ½ tuntia jokaista vähennettyä opetustuntia kohden. Opetusvelvollisuus voidaan opettajan suostumuksin vahvistaa myös suuremmaksi työvuodeksi kerrallaan, jolloin muuta työvelvollisuutta vähennetään 1 ½ tuntia jokaista lisättyä opetustuntia kohden. Tällöin muu työvelvollisuus on vähintään 200 tuntia työvuodessa.

Tarvittaessa opettaja voi opettaa 150 tuntia vuotuista opetustuntimäärää enemmän. Ylimääräisestä opetuksesta sovitaan opettajan kanssa. Ylimääräinen opetus korvataan tuntipalkkiona ja yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen kuukausipalkka luvulla 103.

- 5 mom. Opetustunnin pituus on 45 minuuttia. Opetustuntiin kuuluu opetuksen valmistelu samoin kuin opetukseen kuuluvien kertausten, kokeiden ja muiden tehtävien valmistelu ja korjaus sekä osallistuminen opettajainkokoukseen.
- 6 mom. Muuhun työvelvollisuuteen kuuluvan tunnin pituus on 60 minuuttia.

Soveltamisohje

Muuhun työvelvollisuuteen kuuluvat opistotyön luonteen vuoksi yleiset järjestelyt, opetussuunnitelman laatiminen, opetuksen kehittäminen, opiskelijan ohjaaminen, opistolaiskuntatoimintaan osallistuminen sekä muut samantapaiset tehtävät.

- 7 mom. Jos opettaja määrätään hoitamaan etäopetuksen ohjaustyö, luetaan siitä työnantajan vahvistama tuntimäärä opetustunteihin siten, että 1,5 tunnin työtä vastaa yksi oppitunti.
- 8 mom. Opettajan työaika lyhennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuvan loppiaisen johdosta laskennallisesti yhden päivän työ- ja opetusvelvollisuutta vastaavalla osalla.

9 § Suunnittelijaopettajan työaika (voimaan 1.8.2022)

- 3 mom. Suunnittelijaopettajan, jonka tehtäviin kuuluu opintokokonaisuuksien/ kurssien suunnittelua, koordinoimista, hankkeiden hallintaa ja seurantaa (talous- yms. vastuu) työaika jakautuu opetukseen ja muuhun työnantajan määräämään työhön työnantajan päätöksen mukaisesti siten, että opetustunteja on 6 §:n 1 momentin mukainen määrä. Muun työn määrä (620–670 tuntia) saadaan siten, että 1200 tunnista vähennetään 530 tuntia tai 580 tuntia, riippuen suunnittelijaopettajan opetusvelvollisuudesta. Jos suunnittelijaopettajalle on laskettu painotettu opetusvelvollisuus, muun työn määrä saadaan, kun 1200 tunnista vähennetään painotettu opetusvelvollisuus.

Esimerkki

Opettajan opetustuntimäärä on 530 tuntia ja muun työn osuus on 670 tuntia lukuvuoden aikana.

2 mom.

Opettajan kanssa voidaan sopia muun työn vaihtamisesta opetustunteihin tai opetustuntien vaihtamisesta muuhun työhön lukuvuodeksi kerrallaan. Tällöin yksi vähennetty opetustunti lisää muuta työtä 1,5 tuntia ja yksi lisätty opetustunti vähentää muuta työtä 1,5 tunnilla. Opetustunteja voidaan vaihtaa muuhun työhön enintään 280 tuntia. Opettajan sidottu vuotuinen työaika lukuvuoden aikana voi vaihdella sen mukaisesti kuinka paljon opettaja opettaa

Esimerkki

Opettajan opetusvelvollisuus on 530 tuntia ja hän opettaa vain 400 tuntia. Opettajan muun työn osuus lasketaan seuraavasti: $530 - 400 = 130$ eli opettaja opettaa 130 tuntia vähemmän kuin hänen opetusvelvollisuutensa on. Tällöin muun työn osuudeksi jää 865 tuntia lukuvuoden aikana ($670 + 130 \times 1,5 = 865$). Opettajan vuotuinen sidottu työaika lukuvuoden aikana on 1265 tuntia.

Soveltamisohje

Omien oppituntien valmistelu ja jälkikäteistyöt tehdään opetustyöajan ja työnantajan muun määräämän työajan (eli sidotun työajan) ulkopuolisena aikana.

3 mom.

Työnantaja ja 6 §:n mukaista työaika noudattava opettaja voivat sopia tämän pykälän 1 momentin mukaiseen työaikaan siirtymisestä siten, että siirtymisen tapahtuu elokuun 1. päivästä lukien.

10 § Suunnittelijaopettajan opetustuntimäärästä poikkeaminen (voimaan 1.8.2022)

Työnantaja sekä opettaja ja/tai häntä edustava luottamusmies voivat yhdessä sopia toistaiseksi tai määräajaksi, että suunnittelijaopettajan edellä 4 §:n mukaiset vuosisidonnaisen lisän prosentit ovat samat kuin päätoimisen opettajan.

14 § Määrävuosikorotus (voimaan 1.8.2022)**1 mom.**

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on kolme vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 6 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 7 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai

jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Soveltamisohje

Opetustuntimäärää laskettaessa otetaan huomioon vain yhden kansalaisopiston tunnit. Määrävuosikorotuksen maksaminen edellyttää lisäksi, että opettaja opettaa asianomaisessa kansalais- tai kansanopistossa keskimäärin vähintään 16 viikkotuntia. Jakajana käytetään työviikkojen määrää.

2 mom. Määrävuosikorotuksen hakemiseen ja vanhenemiseen sovelletaan mitä A osion 17 §:ssä on määrätty.

3 mom. Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta.

Soveltamisohje

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan kertomalla tuntipalkkio määrävuosikorotuksen prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

19 § Matkakustannusten korvaukset (voimaan 1.8.2022)

Tuntiopettajan oikeus matkakustannusten korvauksiin määräytyy KVTES:n ao. määräysten mukaan, kuitenkin seuraavin poikkeuksin.

Tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen kuitenkin enintään siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin.

OSIO F

LIITE 13 KANSANOPISTO

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa 1 (ks. palkkaliite)

Poistettu 1.8.2022

3 § Opettajan työaika vaihtoehdossa 1

Poistettu 1.8.2022

4 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa 2 (ks. palkkaliite)
(voimassa 1.8.2022)

4 07 04 02 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 07 04 02 2	Soveltuva korkeakoulututkinto
4 07 04 02 3	Muu tutkinto

5 § Vuosisidonnainen lisä (voimassa 1.8.2022)

Voimassa 1.8.2022 alkaen	5 v	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori		5 %	4 %	6 %
Opettaja vaihtoehdossa 2	3 %	5 %		

11 § Määrävuosikorotus (voimaan 1.8.2022)

1 mom. Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on kolme vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 6 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Vähintään keskimäärin 16 viikkotuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 7 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossain muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio.

Soveltamisohje

Opetustuntimäärää laskettaessa otetaan huomioon vain yhden kansalaisopiston tunnit. Määrävuosikorotuksen maksaminen edellyttää lisäksi, että opettaja opettaa asianomaisessa kansalais- tai kansalaisopistossa keskimäärin vähintään 16 viikkotuntia. Jakajana käytetään työviikkojen määrää.

2 mom. Määrävuosikorotuksen hakemiseen ja vanhenemiseen sovelletaan mitä A osion 17 §:ssä on määrätty.

3 mom. Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta.

Soveltamisohje

Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan kertomalla tuntipalkkio määrävuosikorotuksen prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

16 § Matkakustannusten korvaukset

Tuntiopettajan oikeus matkakustannusten korvauksiin määräytyy KVTES:n ao. määräysten mukaan, kuitenkin seuraavin poikkeuksin.

Tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen kuitenkin enintään siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin.

OSIO G VARHAISKASVATUKSEN OPETUSHENKILÖSTÖ

7 § Palkkahinnoittelu

Hinnoittelun ulkopuolisen palkkauksen (45999999) määrittämisestä ks. KVTES:n palkkausluvun 8 § soveltamisohjeineen.

Päiväkodin johtaja (45000020)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatuslain mukaisessa päiväkodin johtajan tehtävässä toimiminen.

Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 mukaista päiväkodin johtajan kelpoisuutta (varhaiskasvatuslaki 31 §, 74 § ja 75 §).

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatusyksikön johtaja ja päiväkodin johtaja.

Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja (45000030)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajana toimiminen. Apulaisjohtajan tehtäviin kuuluu johtaminen ja/tai henkilöstön välittömänä esimiehenä toimiminen. Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.

Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 26 §, 30 §, 31 §, 74 § tai 75 §:n mukaista kelpoisuutta.

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi päiväkodin apulaisjohtaja ja jatkuvasti välittöminä esimiehinä toimivat vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (45000042)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatuksen erityispedagogiikan asiantuntijatehtävät kuten lasten erityisopetuksen ja kasvatuksen tehtävät sekä muun henkilöstön ohjaaminen ja tuki.

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, kiertävä/konsultoiva erityislastentarhanopettaja, erityislastentarhanopettaja.

Varhaiskasvatuksen opettaja (45000044)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan kuuluvien päätehtävät muodostuvat lasten opetuksen ja kasvatuksen tehtävistä.

[Tehtävät edellyttävät varhaiskasvatuslain 540/2018 26 § tai 75 §:n mukaista kelpoisuutta.](#)

Tähän palkkahinnoittelukohtaan voivat kuulua esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja ja lastentarhanopettaja.

Palkkahinnoittelun yhteinen soveltamisohje

Palkkahinnoittelun soveltamisesta ja tehtäväkohtaisen palkan määrittelystä, ks. KVTES:n palkkausluvun 7, 8 ja tämän osion 4 § soveltamisohjeineen.

Palkkahinnoittelukohta määräytyy työntekijän/viranhaltijan tehtävien ja asianomaisessa palkkahinnoittelukohdassa mainittujen edellytysten perusteella eikä sitä ratkaise yksinomaan tehtävänimike.

Koulutus

Mikäli palkkahinnoittelukohtaan kuuluvassa tehtävässä edellytetään korkeampaa koulutustasoa kuin mitä on palkkahinnoittelukohdassa todettu tai alan erikoistumiskoulutusta, on tämä yleensä osoitus siitä, että myös tehtävien vaativuus edellyttää selvästi peruspalkkaa korkeampaa tehtäväkohtaista palkkaa. Esimerkiksi koulutustasosta palkkahinnoittelukohdissa 45000020, [45000030](#), 45000042 ja 45000044 työnantaja edellyttää soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa ko. palkkahinnoittelukohdassa mainitun tutkintovaatimuksen sijaan. Ks. tämän osion 4 § 1 momentin soveltamisohjeen kohta 3.1 Koulutus.

Esimiesasema

Palkkahinnoitteluliitteeseen kuuluvissa tehtävissä toimivien työntekijöiden/viranhaltijoiden tehtäviin voi sisältyä esimiestehtäviä tai työjohtotehtäviä. Tämä tulee myös huomioida tehtävien vaativuutta arvioitaessa. Esimiesasemassa olevan palkkauksen määrittämisestä ks. tämän osion 4 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 3.3 Esimiesasema.

Tehtävien vaativuuden arvioinnista

Palkkahinnoitteluliitteeseen kuuluvien tehtävien toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (mm. palvelujen tuotantotapojen muuttuminen, teknologian ja työvälineiden sekä työmenetelmien kehittyminen ja asiakaspalveluvaatimusten kasvaminen) voivat vaikuttaa tehtävien sisältöön. Tehtäväkuvaus tulee tarkistaa muuttuneiden tehtävien mukaiseksi ja arvioida tehtävien vaativuus uudelleen tehtävämuutosten yhteydessä. Ks. tämän osion 4 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 1 Tehtäväkuvaus tehtävän vaativuuden arviointia varten.

Esimerkkinä lisätehtävästä ja -vastuusta on vastuu vaativasta tehtäväkokonaisuudesta, jota muilla samaan palkkahinnoittelukohtaan kuuluvilla ei ole. Varhaiskasvatuksessa esimerkkinä tällaisesta opetus- ja kasvatustyöhön osallistuvan tehtävästä on vastuu esiopetuksesta. Samoin mm. hoito- ja huolenpitotehtävissä toimivien osalta pitkäaikaissairaiden lasten hoidon ohjaus ja seuranta sekä lääkehoidon toteuttaminen ovat esimerkkejä tällaisesta lisätehtävästä ja -vastuusta.

Tehtävien vaativuuden arvioinnin kohteena ovat samanaikaisesti saman työnantajan samaan palkkahinnoittelukohtaan kuuluvat tehtävät ja näiden tehtävien keskinäinen vertailu.